

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ PARLAMENTO EUROPEO EVROPSKÝ PARLAMENT EUROPA-PARLAMENTET
EUROPÄISCHES PARLAMENT EUROOPA PARLAMENT ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ EUROPEAN PARLIAMENT
PARLEMENT EUROPÉEN PARLAMENT NA ĦEOPA PARLAMENTO EUROPEO EIROPAS PARLAMENTS
EUROPOS PARLAMENTAS EURÓPAI PARLAMENT IL-PARLAMENT EWROPEW EUROPEES PARLEMENT
PARLAMENT EUROPEJSKI PARLAMENTO EUROPEU PARLAMENTUL EUROPEAN
EURÓPSKY PARLAMENT EVROPSKI PARLAMENT EUROOPAN PARLAMENTTI EUROPAPARLAMENTET

FOCUS

Nibnu pont għall-film Ewropew: Premju LUX għaċ-ċinema 2008

Il-ko-produzzjoni Ewropea tal-film 'Is-silenzju ta' Lorna' minn Jean-Pierre u Luc Dardenne tal-Belġju huwa r-rebbieħ tat-tieni sensiela tal-film Ewropew. Iċ-ċeremonja saret fi Strasburgu Cinema Prize that was awarded for the second time, this Wednesday in Strasbourg. Ir-rebbieħ jintgħażel mill-Membri tal-Parlament fost pre-selezzjoni li ssir minn ġurija internazzjonali. Aqra is-sensiela tagħna dwar il-premju, il-films u diskorsi mid-diretturi.

Il-mira prinċipali tal-Premju LUX għaċ-ċinema kif jindika ismu huwa li jirrendi l-films Ewropej iktar aċċessibbli u iktar apprezzati madwar l-Ewropa kollha. Il-Premju jirrendi dan possibbli billi jiffinanzja s-sotto-titoli tal-film rebbieħ fl-22 lingwa uffiċjali ta' l-Unjoni u jipproduċi kopja prinċipali għal kull pajiż. LUX tfisser "dawl" bil-Latin u tagħmel allużjoni għall-aħwa Lumière, pijunieri taċ-ċinema Franċiż.

Qabel ma ġabbar ir-rebbieħ il-President tal-Parlament Hans-Gert Pöttering stqarr li kull film indirizza kwistjoni differenti li kollha jistħoqqilhom iktar u iktar rikonoxximent u li fil-fatt kull film kien rebbieħ.

Luc Dardenne saħaq dwar l-importanza tas-sotto-titoli permezz tal-premju "għaliex mhux qed naraw il-films biżżejjed fl-Ewropa". Hu spera li "d-distributuri kollha u l-maġgers taċ-ċinema se jifhmu l-messaġġ tal-premju."

Luc Dardenne

L-attur li twieled f'Liege, Luc Dardenne (54), li tella' l-film rebbieħ flimkien ma' ħuh Jean-Pierre (57), intitolot "Is-silenzju ta' Lorna" irċieva l-premju Ilum 22 ta' Ottubru fi Strasburgu. L-aħwa Dardenne, dwett magħruf, irċevew ħadna premji prestiġjuži għall-films tagħhom inkluż *Rosetta* (1999) *It-Tfajjal* (2005). Bħal fis-Silenzju ta' Lorna, ħafna il-karattri prinċipali tal-films tagħhom huma żgħażaqgħi fċirkustanzi diffiċli.

Wara č-ċeremonja staqsejnieh biex itemm dawn il-frażi.

Għamilt dan il-film għaliex...

Kelli xewqa profonda li ntellgħu...ma ħija.

Dan il-premju għalija jfisser...

Id-diversità kulturali, iġifieri it-partit ma' pajjiżi oħra, konverżazzjoni li ma tantx issir fuq livell cinematografiku.

Il-film li jmiss tiegħi

Għadni ma nafx.

L-aħjar film li qatt sar...

Għadu qatt ma sar.

Iċ-ċinema Ewropea mingħajr appoġġ pubbliku jkun...

Jispiċċa ježisti jew isir ċinema għall-interess finanzjarju dirett, iġifieri ċinema li jkun inqas u inqas tajjeb - ġħal ftit eċċeżżonijiet.

Li kieku ma kontx direttur ta' film kont....

Kont insir kantant jew mužiċist.

Činema mingħajr Hollywood ikun

Orfni, imċaħħad mingħajr parti kbira ta' l-istorja taċ-ċinema.

Il-persuna li nammira l-iktar fid-dinja taċ-ċinema...

"Charlot" - Charlie Chaplin. Għaliex għalija hu kien pijunier u fih innifsu jiġib epola u reallta soċju-ekonomika u fl-istess ħin dak li hemm l-iktar b'saħħtu u l-iktar sabiħ fil-kummidja.

Kornél Mundruczó

Twieled fl-1975 fl-Ungerija, Kornél Mundruczó irčieva ħafna premijiet internazzjonali, inkluž premijiet fil-kategorija ta' films qosra fil-Festival Internazzjonali tal-Film f'Cottbus kif ukoll il-Premju tal-Kritiči Ungerizi. Hu ġie nominat mill-PE għall-Premju Lux għall-aħħar film tiegħu "Delta". L-istess film rebaħ il-Premju mill-Federazzjoni Internazzjonali tal-Films din is-sena f'Cannes Film Festival.

Delta jitratta dwar ir-ritorn ta' ġuvni ta' ras iebsa lejn ir-reğjun ta' delta fejn jgħixu l-familja tiegħu. Hemmhekk hu isir iħobb tfajla, li tinzerta oħt li ma kienx jaf li kellu. Ir-relazzjoni tagħhom taqla ħafna kritika minħabba li n-nies tar-raħal jarawha bħala waħda mhux naturali.

Għamilt dan il-film għaliex....

Kelli idea.. f'hajti ta' kuljum, rajt ħafna nuqqas ta' tolleranza fl-Ungerija iżda fl-Ewropa ukoll. Għalhekk xtaqt nagħmel film dwar dan.

Il-film li jmiss tiegħi ...

Qatt ma nkun naf... L-idejat jiġru f'moħħu l-ħin kollu, iktar minn waħda...lżda l-iktar ħaġa diffiċli f'dan ix-xogħol huwa li nistennew il-flus.

L-aħjar film li qatt sar ...

films immexxija minn Rainer Werner Fassbinder, direttur Ġermaniż. Huwa l-ikbar għalija. Kull film hu eċċellenti...

Činema Ewropea mingħajr appoġġ pubbliku tkun ....

tal-ġenn, ħażin ħafna, ħafna lill-Ewropa, speċjalment lill-udjenza. F'dan il-każ, il-flus jibdew jistipulaw ir-regoli, u għandna eżempju ta' x'għara fl-istorja ... Irridu niftakru li l-kultura importanti fl-Ewropa. L-istorja u l-kultura huma l-aħjar affarrijiet li għandha l-Ewropa.

Iċ-ċinema mingħajr Hollywood ikun...

jiddependi... Dan iż-żmien Hollywood huwa konservattiv ħafna, iżda fis-snin 40, 50 u 60 kien jikkonsisti minn pass qalbieni. F'dak iż-żmien iċ-ċinema Ewropea u dik ta' Hollywood kienu viċin ħafna iktar. Għalhekknispera li jerġa' jkun hemm rivoluzzjoni f'Hollywood u wara nkunu nistgħu nagħmlu l-films flimkien, bħal fis-snin 40 u 50.

L-aħjar film tiegħi s'issa...

li jmiss :)

Il-Premju LUX għalija jfisser...

opportunità biex nibnu pont bejn il-Lvant u l-Punent. Dejjem ħassejtni Ewropew minn tfuli u issa qisna qiegħdin fl-istess pajjiż. Dan eċċellenti. In-nominazzjoni tiegħi tfisser li din qed taħdem.

Il-film Belġjan "Le Silence de Lorna" jirbaħ il-Premju LUX għaċ-ċinema 2008

Il-film "Le Silence de Lorna" tad-diretturi Belġjani Jean-Pierre u Luc Dardenne rebaħ il-Premju tal-Parlament Ewropew għaċ-ċinema - il-Premju LUX - ta' din is-sena. Il-President tal-Parlament Ewropew Hans-Gert Pöttering ta t-trofaw, li huwa rappreżentazzjoni tat-Torri ta' Babel, lil Luc Dardenne fil-preżenza tal-MPE u tar-rappreżentanti tat-tliet films finalisti. Permezz ta' dan il-premju, il-Parlament Ewropew jixtieq jgħin fiċ-ċirkolazzjoni tal-films Ewropej.

Matul iċ-ċeremonja ta' premjazzjoni, il-President tal-Parlament Ewropew Hans-Gert Pöttering qal: "Il-Parlament Ewropew minn dejjem għaraf ir-rwol importanti li l-kultura għandha fis-soċjetà tagħna u dan huwa rifless fl-ġħoti tal-Premju LUX. Wieħed mill-objettivi ta' dan il-premju huwa li nesperjenzaw d-differenzi kulturali u lingwistici fi ħdan l-Unjoni Ewropea. Permess tar-rebbieħ ta' din is-sena, kwistjoni soċjali ewlenija li taffettwa l-Ewropa ser tintwera fis-sali taċ-ċinema fil-pajjiżi Ewropej kollha."

Id-direttur Luc Dardenne, meta rċieva l-premju, qal: "Fil-pajjiżi differenti tal-Unjoni Ewropea, ma narawx biżżejjed films ta' xulxin. Naħsen li dan il-premju huwa l-ewwel pass lejn il-kisba ta' soluzzjoni għal din il-problema."

L-ġħoti tal-premju tal-Parlament Ewropew għaċ-ċinema, l-hekk imsejjaħi Premju LUX, sar għat-tieni darba din is-sena matul seduta solenni. Il-Premju jingħata lil film Ewropew li nħadem matul din l-aħħar sena u li juri l-universalità tal-valuri Ewropej jew id-diversità tal-kultura Ewropea.

Permezz ta' dan il-premju, il-Parlament Ewropew jixtieq jgħin fiċ-ċirkolazzjoni tal-films Ewropej u jagħti spinta l-ix-xogħol ċinematografiku fis-suq komuni. Il-film rebbieħ ser jiġi ssottotitolat fit-23 lingwa uffiċjali tal-UE. Ser ikun ukoll adattat għal persuni neqsin mis-smiġħ u eventwalment għal persuni neqsin mid-dawl. Għalhekk, il-valur tal-Premju LUX huwa ta' madwar 87,000 ewro.

Il-kompetizzjoni

Il-films finalisti huma tlieta mill-għaxar films magħżula uffiċjalment minn panel indipendent ta' 17-il professjonist fl-industrija taċ-ċinema, fosthom produtturi, distributuri, operaturi taċ-ċinema, diretturi tal-festival u kritici.

It-tliet films finalisti din is-sena kienu: "Delta" ta' Kornél Mundruczó, "Le Silence de Lorna" ta' Jean-Pierre u Luc Dardenne, u "Obcan Havel" ta' Miroslav Janek u Pavel Koutecký.

Sabiex film ikun eligibbli, irid ikun juri l-universalità tal-valuri Ewropej jew id-diversità tal-kultura Ewropea, waqt li jagħti kontribut għad-dibattit dwar il-proċess tal-bini tal-Ewropa. It-tliet films intwerew fil-Parlament Ewropew bejn il-15 ta' Settembru u s-17 ta' Ottubru 2008.

Il-Premju LUX ingħata l-ewwel darba fl-2007, lill-produzzjoni Ģermaniża/Torka "Auf der anderen Seite" (Tarf il-Ġenna), ta' Fatih Akin.

Dwar il-film rebbieħ

"Le Silence de Lorna" (Is-skiet ta' Lorna), ta' Jean-Pierre u Luc Dardenne, huwa ko-produzzjoni mill-Belġju, ir-Renju Unit, Franza, u l-Italja, li digħi rebaħ il-premju ghall-aħjar xeneġġjatura fil-Festival ta' Cannes. Il-lingwa originali tal-film hija l-Franciż. L-istorja hija dwar Lorna, mara żagħżugħha Albaniża li tgħix fil-Belġju u li ssir kompliċi ta' pjan djaboliku maħsub minn Fabio - mafjuż li organizza żwieġ falz bejn Lorna u Claudy sabiex din tkun tista' tikseb cittadinanza Belġjana ħalli mbagħad tiżżewweg mafjuż Russu li jkun lest iħallas ammonti kbar ta' flus biex huwa wkoll jikseb iċ-ċittadinanza. Iżda biex it-tieni żwieġ ikun jista' jseħħi, Fabio

Focus

jippjana li joqtol lil Claudy.